

LUNDS
UNIVERSITET

Humanistiska och teologiska fakulteterna

ÄKPN02, Ämnesläraren som reflekterande praktiker, 30 högskolepoäng

The Subject Teacher as a Reflective Practitioner, 30 credits
Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är fastställd av Prodekanen med ansvar för grundutbildning vid de humanistiska och teologiska fakulteterna 2017-09-11 och senast reviderad 2023-05-XX. Den reviderade kursplanen gäller från och med 2024-XX-XX, höstterminen 2024.

Allmänna uppgifter

Kursen ingår i Kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) vid Lunds Universitet. Kursen omfattar andra terminen av sammanlagt tre.

Undervisningsspråk: Svenska

Huvudområde

-

Fördjupning

A1F, Avancerad nivå, har kurs/er på avancerad nivå som förkunskapskrav

Kursens mål

Efter avslutad kurs ska den studerande

Kunskap och förståelse

- kunna redogöra för och diskutera internationella överenskommelser, befintlig lagstiftning, nationella styrdokument och aktuell forskning med relevans för mångfald, rättvisa och stöd till lärande (1),
- kunna redogöra för olika specialpedagogiska perspektiv och vilka konsekvenser dessa har för pedagogisk verksamhet (2),
- kunna redogöra för tidigare och gällande betygssystem samt varierande former av bedömning och betygsättning (3),
- kunna redogöra för och diskutera problem som är förknippade med pedagogiska bedömningar (4),

- Med stöd i relevanta kunskaper kunna redogöra för enskilda elevers förutsättningar för utveckling och lärande (5),
- kunna redogöra för och kritiskt granska metoder samt val av tillvägagångssätt i samband med kvalitets- och utvecklingsarbete inom skolverksamheter (6),
- kunna redogöra för och kritiskt granska relationen mellan utvärdering, mål- och resultatstyrning och lärarprofessionalism (7),
- kunna på ett fördjupat sätt redogöra för kvalitativ och kvantitativ forskningsmetodik samt för relationen mellan vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet och deras betydelse för undervisningen (8),
- kunna redogöra för och kritiskt granska olika exempel på kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder (9),

Färdighet och förmåga

- kunna diskutera hur förebyggande arbete kan undanröja hinder och svårigheter i olika lärandemiljöer på individ- och gruppnivå (10),
- kunna diskutera hur skolan kan motverka och förhindra diskriminering och annan kränkande särbehandling (11),
- kunna i kursens undervisning visa kommunikativ förmåga i skrivande, lyssnande och talande i förhållande till stöd för lärande (12),
- på ett fördjupat sätt kunna planera, genomföra, rapportera och värdera diagnostisk, formativ och summativ bedömning (13),
- kunna tillämpa teoretiska resonemang kring bedömning i undervisning och lärande (14),
- kunna resonera kring möjligheter att främja elevers kunskapsutveckling genom bedömning (15),
- kunna skapa kunskapsutvecklande lärandesituationer som främjar engagemang och delaktighet hos eleverna (16),
- kunna identifiera och stödja elevers utveckling och lärande utifrån deras individuella förutsättningar (17),
- i olika sammanhang och med berörda kunna kommunicera väsentliga aspekter rörande arbetet i skolan (18),
- kunna anpassa ledarstilen till aktuell elevgrupp och leda på ett förtroendeingivande sätt (19),
- kunna använda betygssystemet i praktiskt lärararbete samt exemplifiera hur återkoppling i samband med bedömning kan användas för att främja lärande (20),
- kunna planera, diskutera och analysera kvalitets- och utvecklingsarbete inom skolverksamhet (21),
- kunna diskutera och analysera hur krav på utvärdering inom en mål- och resultatstyrd skola påverkar förutsättningarna för lärares arbete samt villkoren för lärarprofessionen (22),
- kunna i kursens undervisning visa kommunikativ förmåga i skrivande, lyssnande och talande i förhållande till utvecklingsarbete och lärarprofessionalism (23),
- kunna diskutera och analysera kvalitativa och kvantitativa forskningsmetoder i relation till kunskapsanspråk, frågeställning och empiriskt material (24),
- kunna granska vetenskapliga arbeten med avseenden på deras forskningsmetod och vetenskapsteoretiska utgångspunkter (25),
- kunna planera en vetenskaplig studie inom utbildningsvetenskap (26),
- visa kommunikativ förmåga i skrivande, lyssnande och talande i förhållande till att

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- kunna värdera olika bedömningsformer samt deras betydelse för lärande (28)
- kunna reflektera kring olika sätt att dokumentera och kommunicera elevers prestationer för bedömning och betygsättning (29)
- kunna reflektera kring undantag och individualisering i bedömning och betygsättning (30)
- kunna analysera lärandesituationer och reflektera över undervisningens utfall (31),
- kunna reflektera kritiskt om den egna professionella rollen med avseende på ämneskunskaper, ämnesdidaktisk kompetens och egen undervisningspraktik (32),
- kunna reflektera över hur den svenska skolans värdegrund genomsyrar den egna undervisningen (33),
- på vetenskaplig grund och utifrån beprövad erfarenhet kunna värdera metoder och strategier för kvalitets- och utvecklingsarbete inom skolverksamheter (34),
- utifrån egna och andras erfarenheter samt relevanta forskningsresultat kunna reflektera över funktionen och betydelsen av utvärderingsarbete i en utbildningskontext (35),
- kunna värdera utbildningsvetenskapliga arbeten utifrån metodologiska, etiska och vetenskapsteoretiska utgångspunkter (36),
- kunna reflektera över olika möjligheter att bedriva forskning och utveckling inom den egna professionen (37)

Kursens innehåll

Kursen bygger vidare på de kunskaper, färdigheter och värderingsförmågor som utvecklats under den första kursen, "Ämneslärarprofessionen i samhälle och skola" (KPU 1). Kursen syftar till att medvetandegöra de studerande om vikten av ett reflekterande och värderande förhållningssätt för att kritiskt kunna analysera och konstruktivt planera, genomföra, utvärdera och utveckla den egna undervisningen i enlighet med centralt och lokalt fastställda styrdokument samt förmåga att medverka i lokalt kvalitets- och utvecklingsarbete i skolan.

Kursen är indelad i fem delkurser:

Delkurs 1. Stöd till lärande (5 hp)

I delkursen uppmärksammas elevers skiftande förutsättningar och dess betydelse för ämneslärares arbete med att stödja deras utveckling och lärande. Delkursen lägger stor vikt vid att öka studentens förmåga att utveckla såväl elevens som sitt eget lärande, att utgå från den enskilde eleven och skapa goda lärandesituationer samt att stärka sitt pedagogiska ledarskap.

Delkurs 2. Betygsättning och bedömning (5 hp)

Delkursen behandlar bedömning och betygsättning i dagens skola och ur ett historiskt perspektiv.

Delkurs 3. VFU II (7,5 hp)

Kursen består av fem veckors verksamhetsförlagd utbildning (VFU) med handledning i yrkesrollen.

Delkurs 4. Att kvalitetssäkra verksamheten (5 hp)

Kursen behandlar utvärdering, kvalitetssystem och kvalitetskoncept som används i skolor och andra utbildningsorganisationer. Kursen ger kompetens i att inventera, beskriva och analysera kvalitetssystem med koppling till pedagogiskt arbete. Övergripande läroplansmål rörande kvalitetsaspekter i skolan som exempelvis sexualitet, samtycke och relationer och hållbar utveckling behandlas under delkursen.

Delkurs 5. Att beforska praktiken (7,5 hp)

Kursen är en förberedelse för det avslutande utbildningsvetenskapliga examensarbetet. Kursen innehåller dels utbildningsvetenskapligt relevant vetenskapsteori och dels en fördjupad orientering i forskningsansatser med hög relevans för forskning i pedagogiskt arbete.

Kursens genomförande

För delkurs 1, 2, 4 och 5 bedrivs undervisningen i form av föreläsningar, 2-5 obligatoriska seminarier och annat studiearbete både individuellt och i grupp.

I delkurs 3, verksamhetsförlagd utbildning (VFU), får studenten av handledare vägledning i den kommande yrkesrollen. Studenten följer handledarens dagliga arbete, planerar och genomför undervisning och tar så långt möjligt ansvar för lärarens övriga arbetsuppgifter. I relation till VFU 1, läggs i VFU 2 stor vikt vid studentens förmåga att i dialog med handledare och elever vidareutveckla och förstå sin professionella yrkesroll. Stor vikt läggs vid studentens förmåga att med självständighet fungera som ledare och skapa goda lärandesituationer för alla elever. Av vikt är också att, i dialog med handledare, vidareutveckla det didaktiska förhållningssättet till undervisningen och ämnet, inklusive bedömning. Särskild uppmärksamhet riktas också mot studentens förmåga att i undervisningen konkretisera skolans värdegrund.

Kursens examination

Delkurserna examineras enligt följande:

1. Stöd till lärande och bedömning (5 hp): Individuell skriftlig rapport som presenteras och bearbetas i grupp. Examinerar lärandemål 1, 2, 10, 11, 12, 27, 28 och 29.
2. Bedömning och betygssättning (5 hp): Seminarier och individuell skriftlig inlämningsuppgift. Examinerar lärandemål 3, 4, 13, 14, 15
3. VFU II (7,5 hp): Delkursen examineras genom ett VFU-besök, dvs. lektionsbesök följt av trepartssamtal (reflekterande samtal mellan student, handledare och VFU-lärare), samt VFU-rapport. VFU-besök görs av lärosätets VFU-lärare. I trepartssamtalet och VFU-rapporten framkommer handledarens omdöme som blir en del av bedömningsunderlaget. Om studenten inte godkänns under ordinarie VFU-period ges möjlighet till ännu en VFU-period i samma kurs. Om

4. Att kvalitetssäkra verksamheten (7,5 hp): Individuell skriftlig tentamen. Examinerar lärandemål 6, 7, 21, 22, 23, 34 och 35.
5. Att beforska praktiken (7,5 hp): Individuell skriftlig tentamen. Examinerar lärandemål 8, 9, 24, 25, 26, 27 och 36 och 37.

Om så krävs för att en student med varaktig funktionsnedsättning ska ges ett likvärdigt examinationsalternativ jämfört med en student utan funktionsnedsättning, så kan examinator efter samråd med universitetets avdelning för pedagogiskt stöd fatta beslut om alternativ examinationsform för berörd student.

Provmoment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Betyg

Betygsskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd, Väl godkänd. För att erhålla betyget Godkänd krävs att man fullgjort samtliga i kursen förekommande examinationer med minst godkänt resultat. För betyget Väl godkänd på kursen krävs därutöver Väl godkänd på minst tre av kursens fyra delkurser.

Förkunskapskrav

För tillträde till kursen krävs minst 22,5 hp från kursen Ämneslärarprofessionen i samhälle och skola med minst betyget Godkänd. För deltagande i delkurs med verksamhetsförlagd utbildning (VFU 2) krävs dessutom godkänt resultat på VFU 1 från ÄKPN01.

Övrigt

1. Kursen ges vid Institutionen för utbildningsvetenskap, Lunds universitet.
2. Poängtalen för kursinnehåll som helt eller delvis är gemensamt med annan kurs får endast tillgodoräknas en gång i examen. För ytterligare information hänvisas till aktuellt anmälnings- och informationsmaterial.
3. Kursutvärdering sker enligt Lunds universitets anvisningar och föreskrifter.
4. Delkursernas namn på engelska:
  1. Support for learning,
  2. Assessment and grading,
  3. Work placement experience II,
  4. Educational evaluation and development,
  5. Researching the educational practice.

Prov/moment för kursen ÄKPN02, Ämnesläraren som reflekterande praktiker

Gäller från HT24

- 1701 Stöd till lärande, 5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd
- 1702 Betyg och bedömning, 5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd
- 1703 VFU II, 7,5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd
- 1704 Att kvalitetssäkra verksamheten, 5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd
- 1705 Att beforska praktiken, 7,5 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd, Väl godkänd